

22. Urheilu- ja retkeilytoiminta

Urheilu- ja retkeilylautakunnan v:n 1948 toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Lautakunnan kokoonpano, päätökset ym.

Kaupunginvaltuuston valitsemana urheilu- ja retkeilylautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna jaostosihteeri E. V. Peuhkuri sekä jäsenenä autonkuljettaja H. V. E. Tapola, varatuomari O. A. Tuurna, pankinjohtaja K. G. Åhman, lääketieteen tohtori P. G. Forssell, tarkastaja U. T. J. Siivonen, sihteeri G. V. Rajala-Rinne ja johtaja R. B. Berner. Varapuheenjohtajakseen lautakunta valitsi sosiaalijohtaja A. Kaskelan¹⁾ ja sihteerikseen apulaistoimistopäällikkö V. I. Koivulan²⁾. Kaupunginhallitusta edusti rahatoimenjohtaja E. v. Frenckell.

Urheilu- ja retkeilylautakunnalla oli vuoden aikana 22 kokousta. Pöytäkirjain pykäläluku oli 357. Saapuneita kirjeitä oli 374 ja lähetettyjä kirjeitä 130.

Apurahojen jako. Voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen varatulla 710 000 mk:n määrärahalta avustettiin³⁾ 132 seuraa. Piirien kurssitoiminnan avustamiseen varattu 50 000 mk:n suuruinen määräraha jaettiin⁴⁾ piirijärjestöille seuraavasti: Työväen urheiluliitto 21 000 mk, Suomen voimistelu- ja urheiluliitto 15 000 mk, Suomen palloliitto 7 000 mk ja Finlands svenska centralidrottsförbund 7 000 mk. Luistinseurojen apumaksuiksi varattu 320 000 mk:n määräraha jaettiin⁵⁾ seuraavasti: Kronohagens idrottsförening 70 000 mk, Karhu-Kissat 65 000 mk, Helsingin luistelijat 65 000 mk, Kallion luistinrata 55 000 mk, Pukinmäen veto 23 000 mk, Idrottsföreningen kamraterna 22 000 mk ja Helsingfors skridskoklubb 20 000 mk. Uimakoulujen apumaksuiksi varattu 160 000 mk:n määräraha jaettiin⁶⁾ seuraavasti: Helsingin työväen uimarit 40 000 mk, Helsingfors simmsällskap ja Vetehiset, 35 000 mk kumpikin ja Helsingin uimarit 30 000 mk. Loppuerä 20 000 mk käytettiin Mustikkamaan uimakoululaisten kuljetusmaksujen korvaamiseen.

Vuokra-asiat. Lautakunta päätti vuokrata Seurasaaren ravintolarakennuksen ja saarella olevat kioskit Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle vv:ksi 1948—50 vuokran ollessa 100 000 mk v:lta 1948, minkä jälkeen se oli riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä⁷⁾; Korkeasaaren ravintolarakennuksen ja saarella olevat kioskit Korkeasaaren ravintola oy:lle vv:ksi 1948—50 vuokran ollessa 125 000 mk v:lta 1948, minkä jälkeen se oli riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä⁸⁾; Eläintarhan urheilukentän virvoitusjuomakioskin liikemies A. O. Uskille kesäkaudeksi 1948 50 000 mk:n vuokramaksusta⁹⁾; Pallokentän pukusuojarakennuksen kioskin Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle kesäksi 1948 40 000 mk:n kausivuokrasta¹⁰⁾; Varsasaaren kansanpuiston tarjotlukioskin kesäksi 1948 rouva E. Salmelle 7 000 mk:n kausivuokrasta¹¹⁾; Korkeasaaren uimarannan rouva M. Saarikolle kesäksi 1948 10 000 mk:n kausivuokrasta¹²⁾; Seurasaaren uimalaitoksen kirvesmies H. Nyströmille kesäksi 1948 120 000 mk:n kausivuokras-

¹⁾ Urh. retk. lk. 27 p. tammik. 27 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 3 §. — ³⁾ S:n 14 p. huhtik. 102 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. maalisk. 64 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. kesäk. 180 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 193 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. helmik. 53 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. helmik. 56 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 67 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. huhtik. 128 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. huhtik. 129 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. huhtik. 133 §.

ta¹⁾; Helsingin evankelis-luterilaisten seurakuntien kiinteistötoimistolle toukokuun 1 p:stä 1948 huhtikuun 30 p:ään 1951 Mustasaassa olevien ravintolarakennuksen 18 000 mk:n, huvilarakennuksen 10 000 mk:n, kahvilakioskin maapohjan 1 000 mk:n, kesämajan maapohjan 500 mk:n ja saunarakennuksen maapohjan 500 mk:n vuosivuokrasta²⁾; Tullisaaren kansanpuiston kahvilakioskin ja rantakioskin Työväen maillopojille kesäksi 1948 6 000 mk:n kausivuokrasta³⁾; Mustikkamaan uimarannan tarjoilukioskin Helsingin työväenyhdistykselle kesäksi 1948 7 000 mk:n kuukausivuokrasta⁴⁾; Mustikkamaan itäisessä kärjessä sijaitsevan huvilan Helsingin sosiaalidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle kolmivuotiskaudeksi 1948—50 5 000 mk:n kausivuokrasta⁵⁾; Mustikkamaalla olevan 500 m²:n suuruisen alueen liikemies E. J. Peltoselle vesiurheiluvälinevuokraamoa varten kesäksi 1948 1 000 mk:n kausivuokrasta⁶⁾; Seurasaaren kaitsijan asuinrakennuksen yläkerran Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle Seurasaaren ravintolan vanhemman henkilökunnan majoittamista varten huhtikuun 1 p:stä 1948 maaliskuun 31 p:ään 1949 15 000 mk:n vuosivuokrasta⁷⁾; Uimastadionin katsomorakennuksen kävelyhallin ja uima-allasta kiertävän putkikanavan Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle syyskuun 1 p:stä 1948 huhtikuun 30 p:ään 1949 yhteensä 8 000 mk:n kuukausivuokrasta⁸⁾; Pallokentän pukusuojarakennuksesta 576 m²:n suuruisen huonetilan Koulumatkailutoimisto oy:lle asuintarkoituksiin lokakuun 1 p:stä 1948 toukokuun 15 p:ään 1949 8 064 mk:n kuukausivuokrasta, minkä lisäksi vuokraajan oli vastattava lämpöaine- yms. kuluista⁹⁾; Ratsastushallista kaksi kaviouraa Oy. Hippodrom ab:lle, Oy. Keskustalli ab:lle ja Oy. Ratsastusopisto ab:lle lokakuun 6 p:stä 1948 huhtikuun 30 p:ään 1949 40 000 mk:n kuukausivuokrasta¹⁰⁾; velodromin katsomorakennuksesta lisätilana huoneen n:o 13—15 Koulumatkailutoimisto oy:lle marraskuun 1 p:stä 1948 huhtikuun 15 p:ään 1949 1 440 mk:n kuukausivuokrasta korottaen samalla muun Koulumatkailutoimisto oy:lle velodromilta vuokraaman huonetilan vuokran joulukuun 1 p:stä 1948 lukien 2 992 mk:sta 3 740 mk:aan¹¹⁾; sekä ratsastushallin ravintolahuoneiston, kaksi kerhohuonetta ja emännöitsijän huoneen ratsumestari T. Elfvingille v:ksi 1949 10 000 mk:n kuukausivuokrasta¹²⁾.

Ratsumestari T. Elfvingin ratsastushallin talliosastoa n:o 8 koskevan vuokrasopimuksen irtisanominen kesäkuun 15 p:stä lukien päätettiin¹³⁾ hyväksyä ja kyseinen talliosasto vuokrattiin Oy. Hippodrom ab:lle kesäkuun 16 p:stä lukien entisiin ehdoin.

Vuokra kenkien ja vaatteiden maksullisesta säilyttämisestä sekä virvokkeiden myynnistä Messukentän luistinradalla talvella 1947—48 määrättiin¹⁴⁾ 11 000 mk:ksi, josta neiti V. Järvi maksoi 6 000 mk sekä vartijat T. Ahlberg ja O. Nousiainen kumpikin 2 500 mk.

Vahtimestari G. Hagelbergille myönnettiin¹⁵⁾ oikeus harjoittaa vaatteiden maksullista säilyttämistä ja virvokkeiden myyntiä uimastadionilla kesällä 1948 20 000 mk:n kausivuokrasta.

Pihlajasaaren pukusuojan kassanhoitajalle rouva R. Laineelle myönnettiin¹⁶⁾ lupa harjoittaa uimatarvikkeiden vuokraamista ja virvokkeiden myyntiä Pihlajasaaren kansanpuistossa kesäkautena 1948 300 mk:n kausivuokrasta.

Rouva E. Wulffille päätettiin¹⁷⁾ luovuttaa virvoitusjuomakioskin pito-oikeus Vantaanjoen Pikkukoskella kesällä 1948 7 000 mk:n kausivuokrasta.

Muita lautakunnan ratkaisemia asioita. Suomen matkailijayhdistyksen retkeilyjohtajakursseillaisten tutustumismatkan järjestämisestä Pirttimäen ja Haagan retkeilymajoille aiheutunut n. 2 000 mk:n suuruinen autobussilasku päätettiin¹⁸⁾ maksaa lautakunnan tarverahoista.

Lautakunnan sekalaisia menoja varten varatusta määrärahasista myönnettiin¹⁹⁾ 6 950 mk englanninkielen Linguaphonelevyjen hankkimiseksi retkeilyosastolle.

Brändö tennisplan n:o 1⁶³² niminen tontti rakennuksineen päätettiin²⁰⁾ ottaa lautakunnan hoitoon.

Pukinmäen urheilukenttä päätettiin²¹⁾ muuttaa laajennustyön yhteydessä hiekkakentäksi.

1) Urh. retk. lk. 28 p. huhtik. 134 §. — 2) S:n 12 p. toukok. 143 §. — 3) S:n 12 p. toukok. 145 §. — 4) S:n 12 p. toukok. 146 §. — 5) S:n 26 p. toukok. 158 §. — 6) S:n 26 p. toukok. 165 §. — 7) S:n 22 p. kesäk. 197 §. — 8) S:n 10 p. syysk. 265 §. — 9) S:n 1 p. lokak. 291 §. — 10) S:n 1 p. lokak. 295 §. — 11) S:n 27 p. lokak. 310 §. — 12) S:n 15 p. jouluk. 349 §. — 13) S:n 9 p. kesäk. 182 §. — 14) S:n 10 p. maalisk. 70 §. — 15) S:n 13 p. heinäk. 215 §. — 16) S:n 13 p. heinäk. 216 §. — 17) S:n 13 p. heinäk. 217 §. — 18) S:n 7 p. tammik. 21 §. — 19) S:n 27 p. tammik. 33 §. — 20) S:n 10 maalisk. 62 §. — 21) S:n 24 p. maalisk. 75 §.

Rakennustoimiston talorakennusosaston laatimat, Eläintarhan urheilukentän ns. takapihan, Töölön puoleiseen päähän sijoitettavan vartija- ja varastohuoneen piirustukset hyväksyttiin ¹⁾).

Sekalaisia menoja varten varatusta määrärahasta lautakunta myönsi ²⁾ 5 000 mk opastyötä koskevan informatiotalaisuuden järjestämiseksi sanomalehtimiehille, järjestöjen edustajille ja oppaille.

Moottorinkuljettajat yhdistyksen kanssa tehty sopimus Mustikkamaan moottorivene-liikenteestä päätettiin ³⁾ uudistaa huomioon ottaen kansanhuoltoministeriön määräämät uudet kuljetusmaksut. Yhdistys oli velvollinen suorittamaan kaupungille 30 000 mk:n vuosivuokran ja kuljettamaan Mustikkamaalle ja sieltä takaisin uimakoulun oppilaat 50 %:n alennuksella.

Moottorinkuljettajain J. Rautakorven, V. Mässelin, R. Sjölundin, H. Holmströmin ja A. Joutsenvirran kanssa päätettiin ⁴⁾ tehdä sopimus Pihlajasaaren liikenteestä kesäkaute-na 1948.

Hyväksyttiin ⁵⁾ urheilunohjaajan laatima muistio toimintaohjeeksi parannusten järjestämisestä koululaisten käytössä olevilla urheilun harjoituspaikoilla.

Päätettiin ⁶⁾ oikeuttaa urheilu- ja retkeilytoimisto järjestämään pikkukilpailujen vuokramaksujen kanto tarpeen vaatiessa siten, että kenttien vartijat perivät maksut urheilu- ja retkeilytoimiston heille antamalla kuittauskirjoilla.

Tullisaaren kansanpuistoon (kauppaneuvos H. Borgströmin puistoon) päätettiin ⁷⁾ perustaa telttailualue.

Hyväksyttiin ⁸⁾ muutamien pienien muutoksien rakennustoimiston laatimat Pirttimäen retkeilymajan laajentamissuunnitelmaa koskevat piirustukset.

Lautakunnan sekalaisia menoja varten varatusta määrärahasta päätettiin ⁹⁾ myöntää 12 334 mk Pirttimäen retkeilymajan lämpöjohtojen korjauskustannusten suorittamiseen.

Päätettiin, että Korkeasaaren kivilaji- ja mineraalikoelma pidetään ¹⁰⁾ toistaiseksi entisessä paikassaan ja kunnostetaan.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat määrärahan myöntämistä luonnontieteellisten esitelmien ja opintoretkien järjestämistä varten helsinkiläisten kotiseututuntemuksen lisäämiseksi ¹¹⁾; Helsinkiin saapuvien retkikuntien majoitukseen tarvittavien patjojen hankintaan ¹²⁾ ja siirtokustannuksiin sekä Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen valvontaa varten kesällä 1948 ¹³⁾; Unisaaren merikylypylässä olevan kahvilakioskin kaluston siirtämistä urheilu- ja retkeilylautakunnalle ¹⁴⁾; Paddlarklubben Canoa nimisen yhdistyksen anomusta saada avustusta kanoottivajan rakentamiseen Taivallahteen ¹⁵⁾; toimenpiteisiin ryhtymistä Herttoniemen satama-alueelle johtavan kadun suunnan muuttamiseksi siten, että Herttoniemen poliisiasemalta n. 100 m itään oleva pronssikauden hautarainio jäisi koskemattomaksi ¹⁶⁾; Pukinmäen urheilukentän uudistamista siten, että kentän keskialueelle tulisi sääntöjen mukainen palloilu-alue ¹⁷⁾; Kampin kenttää koskevien vuokrasopimusten irtisanomista ja v:n 1949 talousarvioon tarpeellisen määrärahan merkitsemistä mainitun kentän tasoittamiseksi, jotta siellä voitaisiin jälleen pitää urheiluharjoituksia ¹⁸⁾; v:n 1949 talousarvioon tarvittavan määrärahan merkitsemistä Gullbyn tilalla olevan niityn osittaista tasoittamista ja sille sijoitettavan koripallokentän kunnostamista varten ¹⁹⁾; piirustusten laatimista kustannusarvioineen Pirttimäen retkeilymajan laajentamiseksi sekä tarpeellisen määrärahan merkitsemistä sitä varten v:n 1949 talousarvioon ²⁰⁾; naispuolisen urheilunohjaajani viran perustamista urheilu- ja retkeilytoimistoon tammikuun 1 p:stä 1949 lukien ²¹⁾; toimitusjohtaja J. Hellaan vapauttamista Hietarannan kioskin vuokramaksun indeksikorotuksesta v:n 1948 erittäin epäedullisen uimakauden vuoksi ²²⁾; puhelimen hankkimista Korkeasaaren saarenvartijalle, joka samalla toimii moottoriveneen kuljettajana ²³⁾; sekä lisäavustusten myöntämistä erälle uimaseuroille uimalaitoksien kesäkauden 1948 tappioiden korvaamiseksi ²⁴⁾.

¹⁾ Urh. retk. lk. 14 p. huhtik. 93 §. — ²⁾ S:n 14 p. huhtik. 110 §. — ³⁾ S:n 26 p. toukok. 160 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. kesäk. 177 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 207 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. heinäk. 227 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. elok. 259 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. syysk. 272 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. syysk. 275 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. jouluk. 341 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. helmik. 44 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. maalisk. 88 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. huhtik. 109 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. helmik. 48 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. helmik. 57 §. — ¹⁶⁾ S:n 24 p. maalisk. 86 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. huhtik. 117 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. kesäk. 175 §. — ¹⁹⁾ S:n 9 p. kesäk. 176 §. — ²⁰⁾ S:n 13 p. heinäk. 238 §. — ²¹⁾ S:n 10 p. syysk. 277 §. — ²²⁾ S:n 1 p. lokak. 289 §. — ²³⁾ S:n 1 p. jouluk. 342 §. — ²⁴⁾ S:n 15 p. jouluk. 351 §.

Kiinteistölautakunnalle tehtiin esityksiä mm. asioista, jotka koskivat: virastotalon huoneiden n:o 250 ja 253 luovuttamista urheilu- ja retkeilytoimistolle¹⁾; Susisaarella olevan entisen tykkikomppanian ampumaradan varaamista urheilukentäksi ja sen rakennussuunnitelmaehdotuksen laatimista kustannusarvioineen²⁾; Vantaanjoen Pikkukosken sekä Pakilan, Pukinmäen ja Malmi—Tapanilan uimaranta-alueiden antamista urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintaan³⁾; Tapanilan urheilukentän suurentamista siten, että sitä ympäröivästä maatalousosastolle kuuluvasta viljelysmaasta liitettäisiin kenttään juoksurataa kiertäen vähintään 6 m:n levyinen kaistale sekä pohjoispuolella oleva kukkulametsikkö sekä näiden alueiden siirtämistä urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintaan⁴⁾; sekä Vanhankaupunginlahden rannalla Annalan alapuolella olevan luonnonniittyalueen luovuttamista toistaiseksi urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintaan⁵⁾.

Rakennustoimiston katurakennusosastolle tehtiin esitys⁶⁾, joka koski jääkiekkoradan laittamista Haapaniemen luistinradalle ja yleisten töiden lautakunnalle esitys⁷⁾ kaupungin urheilukentillä ja -laitoksissa v. 1949 tehtävistä uudistus- ja korjaustöistä.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: Helsingin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kirjelmää urheilu- ja leikkikentän rakentamisesta Malmille⁸⁾; hevosharrastajain pitämistä Käpylän raviradalla⁹⁾; Tammelundin demokraattisen yhdistyksen ja Suomen kansan demokraattisen liiton Tammelundin osaston anomusta urheilukentän, uimarannan ja leikkikentän rakentamisesta Tammelundiin¹⁰⁾; opiskelija V. Elon anomusta, että Metsälän alueella oleva lammikko kunnostettaisiin uimapaikaksi¹¹⁾;

Työväen urheiluliiton koripallojaoston ja käsipallojaoston, Suomen koripalloliiton ja Suomen käsipalloliiton toimikunnan anomuksia kori- ja käsipalloilun huoneistokysymyksen järjestämisestä¹²⁾; kaupunginhallituksen asettaman lomanviettokomitean mietintöä¹³⁾; Helsingin hiihtoseurojen johtohenkilöiden ja mäkiurheilusta kiinnostuneiden henkilöiden keskustelu- ja neuvottelutilaisuudessa maaliskuun 9 p:nä 1948 valitun toimikunnan anomusta, että kaupunginhallitus varaisi Alppilan alueelta suunnilleen entisen hiihtomäen kohdalta 40 m:n kriittillisen pisteen omaavaa uutta hiihtomäkeä varten tarpeellisen määrärahan¹⁴⁾; Pesäpalloliiton ja Suomen jääkiekkoliiton anomusta, että Hesperian kentälle rakennettaisiin kiinteä istumapaikkakatsomo 3 500 henkilöä varten ja talviajoiksi irtokorokkeista koottava seisomokatsomo 7 500 henkilöä varten sekä että kentällä samalla tehtäisiin erinäisiä parannustöitä¹⁵⁾; Helsingin olympiakisojen urheilulaitoskomitean kirjelmää uima-altaan rakentamisesta Kumpulaan¹⁶⁾ sekä saman komitean esitystä erään Pallokentän avokatsomoon johtavan käytävän uusimisesta¹⁷⁾ ja toimistotalon rakentamisesta Pallokentälle¹⁸⁾; Oy. Strömberg ab:n konepajakoulun, Pitäjänmäen kansakoulujen, Pitäjänmäen Tarmon ja Pitäjänmäen Vireen anomuksia 1) vesijohdon rakentamisesta Pitäjänmäen urheilukentälle ja luistinradan rakentamisesta mieluummin jo talveksi 1948/49, 2) perusteellisen tutkimuksen suorittamisesta ja kustannusarvion laatimisesta Pitäjänmäen urheilukentän laajentamis- ja kunnostamismahdollisuuksista ja tarvittavan määrärahan varaamisesta ensi tilassa kaupungin menoarvioon ja 3) valaistun hiihtotekniikkarinteen järjestämisestä Pitäjänmäelle¹⁹⁾; yleisten töiden lautakunnan ehdotusta uimastadionin rajojen määräämisestä²⁰⁾; Suomen Ayrshireyhdistyksen anomusta saada käytettäväkseen sopiva paikka v. 1951 toimeenpantavaa 2 päivää kestävää näyttelyä varten²¹⁾; Suomen kaapelitehdas oy:n, Siemens sähkö oy:n, Soinne & K:n oy:n, Oy. Alkoholiliike ab:n, Konekeskus oy:n, Oy. Hermetic ab:n ja Pallo-Paita oy:n anomusta, että Salmisaaren urheilukentän rakennussuunnitelmaa ryhdyttäisiin toteuttamaan mahdollisimman pian ja että jo v:n 1949 talousarvioon varattaisiin kentän perustöitä varten määräraha²²⁾; A. Töttermanin ym. anomusta, että Vartiokylään rakennettaisiin urheilukenttä²³⁾; kaupunginvaltuutettujen E. Saastamoisen, O. Ilvesviidan ja E. Kuusiston kaupunginvaltuustolle jättämää aloitetta koulukotien liikuntakasvatuksen järjestämisestä²⁴⁾;

¹⁾ Urh. retk. lk. 11 p. helmik. 38 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 47 §. — ³⁾ S:n 10 p. maalisk. 69 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. heinäk. 229 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. lokak. 307 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 14 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. heinäk. 213 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. maalisk. 74 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. maalisk. 76 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. huhtik. 118 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. huhtik. 119 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. huhtik. 125 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. toukok. 142 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. kesäk. 178 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. kesäk. 179 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. kesäk. 181 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. heinäk. 220 §. — ¹⁸⁾ S:n 13 p. heinäk. 222 §. — ¹⁹⁾ S:n 26 p. heinäk. 243 §. — ²⁰⁾ S:n 17 p. elok. 251 §. — ²¹⁾ S:n 10 p. syysk. 264 §. — ²²⁾ S:n 27 p. lokak. 304 §. — ²³⁾ S:n 27 p. lokak. 305 §. — ²⁴⁾ S:n 27 p. lokak. 313 §.

professorinrouva L. Wahlin kirjelmää kauppaneuvos H. Borgströmin puiston hoidosta ja käytöstä ¹⁾); uinnin yhteistoimintavaliokunnan kirjelmää uimastadionin kunnostamisesta ²⁾); Käpylän Kunto urheiluseuran avustusanomusta hiihtomajansa kunnostamista varten ³⁾); Suomen Autoklubin kirjelmästä, joka koski lapsien joutumista liikenneonnettomuuksien uhreiksi ⁴⁾); Suomen ratsastajainliiton anomusta, että kaupunki korvaisi liiton Suomen suurkisojen johdosta Talin maastoon sijoitettujen esteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta johtuneet kulut ja että kaupunki lunastaisi liitolta sen Laakson ratsastusstadionilla olevan estevajan ⁵⁾); sekä Suomenlinnan Eränkävijät yhdistyksen kirjelmää kalastuksen ja metsästyksen järjestelystä Helsingin kaupungin alueilla ⁶⁾).

Kiinteistölautakunnalle annettiin lausuntoja asioista, jotka koskivat: Nuorten talkoiden anomusta saada perustaa veneveistämö ja -vuokraamo Ourat-saarille ⁷⁾); lisäalueen luovuttamista Kivinokasta Kunnantyöntekijäin keskustoimikunnalle ⁸⁾); Veljekset Karhumäki oy:n anomusta vesilentoaseman perustamisesta Helsinkiin Ourat-saarille ⁹⁾); Marjaniemen melojain anomusta saada rakentaa kanoottivaja Marjaniemen uimarannalle ¹⁰⁾); Mellunkylän Kontio urheiluseuran anomusta saada hiihtomajan paikka kaupungille kuuvalta alueelta Vartiokylässä ¹¹⁾); Suomen jousiampujain liiton anomusta saada vuokrata harjoitus- ja kilpailukenttä Ruskeasuolla olevan Invaliidisäätiön huoltolaitoksen takaisesta maastosta ¹²⁾); sekä J. Snellmanin ym. anomusta saada Malmin tontilta RN 2¹⁷ lapsia ja varhaisnuoria varten leikkinurmikko, jonka anojat omatoimisesti kunnostaisivat ¹³⁾).

Urheilu- ja retkeilytoimisto

Henkilökunta. Lautakunta valitsi 19. palkkaluokkaan kuuluvan kirjaajan virkaan rouva V. S. Wikbergin ¹⁴⁾ maaliskuun 16 p:stä lukien ja sivutoimena hoidettavaan tilapäiseen naispuolisen urheilunohjaajan toimeen rouva L. Mustosen ¹⁵⁾ helmikuun 15 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi.

Eläintenhoitaja V. S. Kanerva erosi toimestaan huhtikuun 16 p:nä ja hänen tilalleen otettiin mainitusta päivästä lukien L. R. Jalonen ¹⁶⁾.

Avoimna olleeseen 19. palkkaluokkaan kuuluvan eläintenhoitajan virkaan nimitettiin T. Niemelä ¹⁷⁾.

Merkittiin ¹⁸⁾ tiedoksi, että kaupunginhallitus oli suostunut lautakunnan esitykseen, joka koski Varsasaaren kesäkaitsijan T. Ahlbergin palkkaa ja eräitä etuja, sekä esitykseen, että urheilu- ja retkeilytoimiston retkeilyosastolle toistaiseksi otettavalle tilapäiselle toimistoapulaiselle saataisiin suorittaa 13 880 mk:n suuruinen, 19. palkkaluokkaa vastaava kuukausipalkka.

Hyväksyttiin ¹⁹⁾ toimenpide, jonka mukaan urheilunohjaaja A. E. Nummiselle myönnettiin palkatonta virkavapautta kesäkuun 28 p:stä heinäkuun 11 p:ään Prahan sokoljuhlille matkustamista varten.

Ratsastushallin ylivahtimestarille V. Skarpille myönnettiin ²⁰⁾ virkalomaa heinäkuun 20 p:stä elokuun 18 p:ään Lontoon olympiakisojen ampumakilpailuihin osallistumista varten.

Merkittiin ²¹⁾ tiedoksi, että kaupunginhallitus oli hyväksynyt esityksen urheilu- ja retkeilytoimiston toimistopäällikön K. Soinion lähettämisestä Lontoon olympiakisoihin ja päätettiin myöntää Soiniolle matkaa varten virkalomaa heinäkuun 20 p:stä elokuun 5 p:ään.

Vastuunalaiseksi arkistonhoitajaksi valittiin ²²⁾ kirjaaja S. Wikberg toimestaan eronneen kirjaaja E. Rantasen tilalle.

Merkittiin ²³⁾ tiedoksi, että retkeilyosastolle oli toistaiseksi otettu tilapäiseksi toimistoapulaiseksi rouva T. V. Holopainen.

¹⁾ Urh. retk. lk. 17 p. marrask. 327 §. — ²⁾ S:n 1 p. jouluk. 333 §. — ³⁾ S:n 1 p. jouluk. 339 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. jouluk. 348 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. jouluk. 350 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 356 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 19 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. toukok. 164 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. heinäk. 219 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. lokak. 292 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. lokak. 314 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. marrask. 317 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. marrask. 319 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. helmik. 35 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. helmik. 36 § ja 1 p. jouluk. 344 §. — ¹⁶⁾ S:n 24 p. maalisk. 82 ja 83 §. — ¹⁷⁾ S:n 24 p. maalisk. 84 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. toukok. 156 § ja 9 p. kesäk. 174 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. heinäk. 223 §. — ²⁰⁾ S:n 13 p. heinäk. 224 §. — ²¹⁾ S:n 13 p. heinäk. 230 §. — ²²⁾ S:n 26 p. heinäk. 244 §. — ²³⁾ S:n 10 p. syysk. 271 §.

Korkeasaaren valvojalle C. af Enehjelmille myönnettiin¹⁾ virkavapautta marraskuun 1 p:stä 15 p:ään eräisiin ulkomaalaisiin eläintarhoihin kaupunginhallituksen myöntämin apurahoin tehtävää tutustumismatkaa varten.

Sairaslomia myönnettiin vuoden kuluessa seuraavasti: retkeilyasiamies E. J. Koromalle tammikuun 8 p:stä 18 p:ään, Korkeasaaren kirvesmiehelle O. Leskiselle tammikuun 30 p:stä maaliskuun 1 p:ään, Pallokentän vahtimestarille L. Kuosmaselle helmikuun 13 p:stä 29 p:ään, heinäkuun 2 p:stä 10 p:ään ja elokuun 2 p:stä 10 p:ään, Korkeasaaren siivoojalle B. Vilkmannelle helmikuun 11 p:stä 17 p:ään, urheilunohjaaja E. Nummiselle maaliskuun 4 p:stä 24 p:ään, kenttämestari O. Nousiaiselle maaliskuun 1 p:stä toukokuun 15 p:ään, uimastadionin vartijalle A. Backmanille huhtikuun 9 p:stä 16 p:ään, Kaisaniemen verkkopallokenttien rahastajalle I. Häkkiselle heinäkuun 5 p:stä 14 p:ään, Satamasaaren vartijalle K. Pirskaselle maaliskuun 18 p:stä huhtikuun 24 p:ään, Mustikkamaan kaitsijalle A. Häggille elokuun 28 p:stä syyskuun 30 p:ään, Kivinokan kaitsijalle A. Koivulalle syyskuun 13 p:stä 18 p:ään ja Korkeasaaren aputyömiehelle M. Montoselle lokakuun 18 p:stä marraskuun 23 p:ään.

Toimiston kalusto ja teknilliset apuneuvot. Urheilunohjaajalle hankittiin ohjaustyötä varten slalomsukset sauvoineen ja siteineen sekä puhelin²⁾, retkeilyosastolle kirjoituskonepöytä ja kirjoituskone³⁾ ja toimistoon 3 arkistohyllyä⁴⁾.

Urheilutoiminta

Talvikausi. Luistelulle oli talvi kohtalaisen suotuista, mutta hiihdolle epäedullinen, sillä lunta oli riittävästi vain parin viikon ajan tammikuun loppupuolella. Kunnalla oli 21 luistinrataa ja 31 kelkkamäkeä.

Eri luistinseurojen omistamilla luistinradoilla kävi yhteensä 2 305 koululuokkaa ja 57 736 oppilasta jakaantuen luokat ja oppilaat eri ratojen osalle seuraavasti:

	Luokkia	Oppilaita		Luokkia	Oppilaita
Kallio	1 244	— 32 746	Eläintarha	192	— 4 852
Kaisaniemi	310	— 7 800	Pukinmäki	21	— 398
Väinämöisen kenttä	286	— 6 523	Hesperian kenttä	18	— 334
Johanneksen kenttä	234	— 5 083			
			Yhteensä	2 305	57 736

Kuten tavallisesti avattiin Johanneksen kentän ja Väinämöisen kentän luistinradat toisia huomattavasti aikaisemmin, nimittäin marraskuun 16 p:nä. Talven luistelukausi päättyi maaliskuun puolivälin paikkeilla, jolloin Kallion, Johanneksen ja Väinämöisen luistinradat viimeisinä suljettiin. Kunnan luistinradoista avattiin useimmat joulukuun 20 p:nä ja viimeiset radat suljettiin maaliskuun 7 p:nä.

Suomen palloliiton ja Työväen urheiluliiton Helsingin piirit järjestivät kaupungin alueella yhteensä 444 (223 + 221) jääpallo-ottelua. Rahapulan vuoksi oli sarjoja osittain supistettava eikä kaikkia suunniteltuja otteluita ehditty suorittaa.

Kesäkausi. Ensimmäinen jalkapallo-ottelu pidettiin Kallion hiekkakentällä huhtikuun 11 p:nä. Käpylän nurmikentät avattiin toukokuun 9 p:nä ja suljettiin lokakuun 10 p:nä. Pallokentällä aloitettiin harjoitukset toukokuun 18 p:nä ja lopetettiin syyskuun 23 p:nä. Pääsymaksullisia kilpailuita pidettiin Pallokentällä 93, ensimmäinen toukokuun 10 p:nä ja viimeinen lokakuun 31 p:nä. Pääsymaksun suorittaneita katsojia oli 53 492. Bruttotulot olivat 4 603 665 mk, josta kaupungin puhtaaksi tuloksi jäi 649 501 mk. Kaikkiaan suoritettiin Pallokentällä 494 jalkapallo-ottelua. 50 mk:n hintaisia harjoituskortteja myytiin 901 kpl ja kertalippuja à 5 mk 24 690. Suomen palloliiton Helsingin piirillä oli kaupungin eri kentillä yhteensä 763 ja Työväen urheiluliiton Helsingin piirillä yhteensä 490 jalkapallo-ottelua.

¹⁾ Urh. retk. lk. 1 p. lokak. 287 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 24 § ja 14 p. huhtik. 101 §. — ³⁾ S:n 13 p. heinäk. 225 § ja 10 p. syysk. 276 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. lokak. 308 §.

Eläintarhan urheilukentällä pidettiin 36 pääsymaksullista kilpailutilaisuutta, joissa oli 13 392 maksavaa katsojaa.

Velodromilla pidettiin 27 pääsymaksullista tilaisuutta. Katsojia oli 15 352, joista kahdessa moottoripyöräkilpailussa oli 7 323. Ratapyöräilijäin 100 mk:n hintaisia harjoituskortteja myytiin 36 kpl ja kertalippuja à 5 mk 477.

Uimastadionilla järjestettyyn neljään kilpailu- ja näyttötilaisuuteen myytiin 7 324 pääsylippua.

Haagan urheilukenttä valmistui kesän puolivälissä. Sen vihkiäistilaisuus kansallisine yleisurheilukilpailuineen oli elokuun 18 p:nä. Pitäjänmäen ja Pakilan urheilukentille rakennettiin koripallokentät. Kalliossa tasoitettiin jääkiekkorata-alue ja sitä varten rakennettiin kunnan toiset täydelliset jääkiekkoratalaitteet. Ns. Gullbyn kenttä Malmilla siirtyi oston kautta kaupungille, ja kaupunginhallitus luovutti sen väliaikaisesti urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintaan kesäisin palloiluun ja talvisin pienoisluistinratana käytettäväksi.

Urheilunohjaus. Määräraha nousi aikaisemmasta 400 000 mk:sta 600 000 mk:aan minkä ansiosta urheilunohjausta voitiin laajentaa yhä suuremmassa määrin koko kaupunkialueen tarpeita palvelevaksi. Samoin voitiin myös tehostaa uimakoulutoimintaa jossain määrin.

Talven neuvontatyössä oli vakinaisten urheiluohjaajien lisäksi neuvoja seuraavasti: luistelussa 1, hiihdossa 4, mäenlaskussa 1 ja voimistelussa 1 sekä kesäkautena yleisurheilussa 2, palloilussa 1, nuorten urheilussa 1, naisten ja tyttöjen kesävirikistystoiminnassa 1, taitovoimistelussa 1 ja uimaopetuksessa 6.

Hiihtokausi jäi lyhyeksi talven vähälumisyyden takia. Helmi—maaliskuussa järjestettyihin kansanhiihtoihin osallistui n. 10 000 henkilöä. Latuverkosta selvennettiin lähtöpaikoille Laaksoon, Vallilaan, Kulosaaren, Herttoniemeen ja Kalastajatorpalle asetetuilla karttatauluilla.

Kesän neuvontatyö jakaantui yleisurheilussa kolmeen pääryhmään, varsinaiseen kaupunkialueenneuvontaan Eläintarhassa, nuorisoneuvontaan Käpylässä ja liitosalueiden kiertävään neuvontaan Tapanilan, Vartiokylän, Annalan, Vallisaaren, Oulunkylän, Pakilan ja Pukinmäen kentillä. Palloiluneuvontaa järjestettiin Käpylässä ja parilla liitosalueen kentällä, taitovoimisteluneuvontaa Pallokentällä sekä naisten ja tyttöjen voimistelunohjausta edellä mainittujen urheilupaikkojen lisäksi pääasiassa Elannon ja stadionin harjoitusalueilla ja Pikkukosken, Malmin ja Lauttasaaren uimarannoilla, joilla äitien ja lasten rantavirikistystoiminta perheenemäntävoimisteluineen oli uutena toimintamuotona.

Uimakoulut toimivat Pikkukosken, Malmin, Herttoniemen, Lauttasaaren, Marjanien ja Pakilan rannoilla.

Neuvontatyössä ja järjestetyissä urheilunharjoitustilaisuuksissa luetteloiitiin yhteensä 2 916 miespuolista ja 2 850 naispuolista osanottajaa. Uimakoulussa oli oppilaita 760 ja uimamerkkivaatimukset suoritti 3 225 henkilöä, joihin laskettiin myös Suomi—Ruotsi uintimaaottelun osanottajat.

Kurseja pidettiin eri yhdistysten ohjaajille ja toimihenkilöille kevätkaudella lentopalloilussa, käsipalloilussa ja maastoleikeissä sekä syyskaudella naisten telinevoimistelussa ja liikuntaleikeissä. Osanottajia oli yhteensä 215.

Luentotilaisuuksia pidettiin 11 ja urheilun ja voimistelun näytetunteja annettiin 20.

Kansanpuistot ja uimarannat

Uijille ja auringonpalvoijille oli kesä varsin epäedullinen. Ainoastaan heinäkuun alkupuoli oli lämmintä, muu osa kesää tuulista, sateista ja koleaa. Vesi lämpeni vasta kesäkuun lopussa. Huonoista sääsuhteista huolimatta pysyi kansanpuistojen käyttö yhtä vilkkaana kuin edellisinä vuosina.

Hietarannalla mitattiin veden korkein lämpö 21° heinäkuun puolivälissä. Yleisöä kävi vain n. 225 000 henkilöä. Pukusuojan käyttäjiä oli 37 437 eli vähän yli puolet edellisen kesän määrästä. Ranta oli virallisesti avoinna kesäkuun 3 p:stä elokuun 31 p:ään. Henkilölukumäärä oli sama kuin aikaisemmin, 18. Yksi henkilö hukkuu sydänhalvauksen johdosta.

Uimakoulua pitäneet seurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olleiden uimalaitosten käytöstä:

Uimalaitos	Kävijöitä suunnilleen			Uimakoulun oppilaita			
	Maksavia	Maksutta käyneitä	Yhteensä	Kaikkiaan	Uimakandidaatti- ja maisteritutkinnon suorittaneita		
					Mp.	Np.	Yhteensä
Humallahden (HU)	32 518	6 860	39 378	240	9	35	44
Mustikkamaan (HTU)	4 020	2 563	6 583	357	36	19	55
Uunisaaren (HSS)	32 273	7 395	39 668	181	38	80	118
Kalastajatorpan (Vetehiset) ...	—	—	—	181	8	28	36
Yhteensä	68 811	16 818	85 629	959	91	162	253

Seurasaaren uimalaitoksella kävi n. 16 000 ja Korkeasaaren uimarannalla n. 3 000 ihmistä.

Leirialueilla oli vakinaisia telttoja ja majoja seuraavasti: Kivinokassa 798, Varsasaaressa 265, Lauttasaassa 261 ja Satamasaassa 146, yhteensä 1 470 (edellisenä kesänä 1 326).

Lauttasaaren kansanpuistoon rakennettiin uusi kesävesijohto.

Retkeily, matkailu sekä loma- ja vapaa-ajan vietto

Retkeily-, matkailu- sekä loma- ja vapaa-ajan viettotoiminnasta antoi retkeilyasiamies seuraavat tiedot:

Retkeily. Retkeilyosaston hallinnassa oli kaksi retkeilymajaa, Pirttimäen ja Haagan retkeilymajat. Pirttimäen retkeilymajassa, jossa oli 25 vuodetilaa, yöpyi viime vuoden aikana n. 1 350 retkeilijää. Lisäksi kävi majassa samaan aikaan n. 1 500 retkeilijää, jotka eivät yöyneet. Käynnit keskittyivät pääasiassa viikonloppuihin. Edelleen järjestettiin majan alueella kolmet kurssit, joihin osallistui n. 200 kurssilaista. Sitä paitsi alueella pidettiin viidet suunnistuskilpailut, joihin osallistui n. 500 suunnistajaa. Metsään majoittuneista telttakunnista ei ole tarkkoja tietoja. Majan alueelle rakennettiin uusi polkupyörä- ja suksisuoja sekä käymälä. Alueen kahdelle pikku lammelle rakennettiin uimalautat. Majassa ja saunassa suoritettiin sisäkorjauksia. Haagan retkeilymajassa kävi vuoden aikana n. 11 600 retkeilijää, etupäässä hiihtäjiä, mutta myös suunnistajia. Haagan majassa ei ollut yöpymismahdollisuuksia. Majassa ja saunassa suoritettiin eräitä sisäkorjauksia. Vartiokylän kartanon päärakennus, joka oli varattu retkeilytoimintaa varten, luovutettiin kansakoulujen käyttöön. Helsingin retkeilykerhojen käyttöön oli jatkuvasti luovutettuna telttailualue Laajasalosta Hevossalmen rannalta. Taivalniemellä oleva kanootti-veistämö ja -uoja oli vuokrattuna Helsingin retkeilykerhojen yhteistoimikunnalle. Haagan ja Herttoniemen maastossa oli jatkuvasti käytännössä kiinteä jokamiehen suunnistusrata; ratojen karttoja myytiin n. 1 800 kpl. Haagan retkeilymajalla annettiin sunnuntaisin toukokuun ja lokakuun aikana suunnistusopetusta aloitteleville. Vuoden aikana julkaistiin retkeilyselostus, josta otettiin 20 000 kpl:n painos. Mainontaa harjoitettiin myös sanomalehtikirjoitusten ja esitelmien avulla.

Matkailu. Ulkomainen matkailuliikenne oli vuoden aikana vielä melko vähäistä. Suurempia määriä saapui ulkomaalaisia eräisiin kongresseihin. Matkapalvelua silmällä pitäen järjestettiin keväällä kaupungin toimesta 6 viikkoa kestävä opaskurssit, joihin osallistui n. 150 henkilöä. Edellisenä vuonna kurssin suorittaneille järjestettiin jatkokoulutusta, johon kuului 20 eri tilaisuutta. Kehittyneimpiä oppaita käytettiin opastehtäviin. Retkeilytoimisto huolsi n. 4 000 kotimaista ja ulkomaista matkailijaa. Korkeasaari-merkkiä myytiin n. 2 000 kpl.

Loma- ja vapaa-ajanvietto. Kotiseututuntemuksen ja -kiintymyksen herättämiseksi retkeilyosasto järjesti 9 kotiseutuesitelmää eri puolilla kaupunkia ja kaupungin ympäristössä. Yleisön harrastus tällaisia tilaisuuksia kohtaan oli melko suuri. Ulkoilmakonsertteja

järjestettiin samoin kuin edellisenäkin vuonna. Juhannusjuhla, jossa oli yleisöä n. 10 000 henkilöä, pidettiin Hietarannalla.

Retkeily- ja matkailuasioissa osasto oli yhteistoiminnassa retkeily- ja matkailualalla toimivien järjestöjen, kotiseutuyhdistysten, urheiluseurojen, koulujen, teollisuus- ja liikelaitosten ja eri virastojen kanssa.

Korkeasaaren eläintarha

Korkeasaaren toiminnasta antoi sen valvoja seuraavat tiedot:

Uudisrakennus- ja korjaustyöt. Alppikauriille rakennettiin uusi, laaja tarha edellisenä vuonna rakennetun tallin yhteyteen. Keilaradan paikalle rakennettiin kaksi uutta tallia hirvieläimille. Kaniinien tallin yhteyteen rakennettiin uusi tarha. Vanha kameelitalli purettiin ja sen paikalle siirrettiin entinen vesipuhvelitalli. Metsälintuhäkki purettiin ja sen käyttökelpoisesta verkosta pystytettiin uusi aita uimalaitoksen ympärille. Hirvitarhasta siirrettiin kaksi pientä hirsirakennusta metsälintuhäkin paikalle suojiksi uuteen tänne rakennettavaan villisikatarhaan. Jänistarha peitettiin verkolla, koska pöllöt tappoivat edellisenä kesänä useita jäniksiä. Lokkilammikon pohja päällystettiin sementillä. Leijonalinnaan sijoitettiin uusi lämpökattila. Hopeakettuhäkkeihin pystytettiin kaksi väliseinää, joten sinne saatiin kaksi uutta osastoa. Uuteen verstarsrakennukseen johdettiin sähkövalo ja sen parvekkeelle rakennettiin linnuille talvihäkit. Metsälintuhäkin paikalle siirrettiin villisikatarha. Iso laivasilta korjattiin osittain, samoin Palosaaren johtava silta. Käytävälle levitettiin uutta hiekkaa ja käytäväojia uusittiin. Palosaarella purettiin vanha venevaja, jonka käyttökelpoisista aineista rakennettiin halkovaja. Lisäksi suoritettiin häkkien ja rakennuksien korjauksia ja maalauksia.

Eläinkanta. Oston, vaihdon tai lahjoituksen kautta saatiin vuoden kuluessa seuraavat eläimet: 16 apinaa, 4 ahmaa, 2 karhua, 3 ilvestä, 1 mäntynäätä, 3 minkkiä, 1 hilleri, 3 hopeakettua, 1 työhevonen, 1 kameeli, 1 hirvi, 5 fasaania, 2 huuhkajaa, 4 hanhea sekä muutamia kaniineja ja kääpiökanoja.

Eläintarhassa syntyi vuoden kuluessa mm. 3 sutta, 3 hopeakettua, 1 valkohäntähirvi, 1 saksanhirvi, 3 mufflonlammasta, 2 alppikaurista, 8 karakul-lammasta, 1 kääpiövuohi, 1 biisoni, 1 apina, 3 huuhkajaa sekä lukuisia kaniineja, kanoja, kalkkunoita, riikinkukkoja, fasaaneja, vuohia ja hillereitä.

Vaihtoeeläiminä lähetettiin ulkomaille 1 biisoni, 1 gemssi, 1 leijona, 4 ahmaa, 2 karhua, 2 sutta, 5 huuhkajaa, 1 korppi ja 2 hanhea.

Kuolleista eläimistä mainittakoon 1 vasta saapunut hirvi, 1 vasta syntynyt biisoni, 1 alppikauris, 1 hopeakettu, 2 ilvestä ja 3 apinaa.

Eläinkanta oli kertomusvuoden päättyessä seuraava: imettäväisiä 294 kpl, 63 eri lajia, ja lintuja 178 kpl, 45 eri lajia; eläinten yhteinen arvo oli kertomusvuoden lopussa 1 087 945 mk, saapuneiden eläinten arvo 753 651 mk ja poistettujen eläinten arvo 439 419 mk.

Leijonalinnessa kävi vuoden kuluessa 181 915 henkilöä. Pääsymaksutulot olivat 2 165 539 mk.

Näkötornissa kävi 17 679 henkilöä. Pääsymaksutuloja kertyi 136 895 mk.

Huviajelut tuottivat 40 435 mk.

Liikenteestä huolehtivat s/s J. L. Runeberg ja saaren moottorivene. Meno- ja paluulippuja myytiin yhteensä 506 299.

Menot ja tulot

Menoja oli 31 780 629 mk, josta 2 899 320 mk tuli lautakunnan ja toimiston, 19 498 489 mk kansanpuistojen, 6 868 456 mk urheilulaitosten, 431 206 mk urheilunohjauksen, 1 381 430 mk urheiluavustusten sekä 701 728 mk retkeilyn jne. osalle.

Tuloja kertyi kaikkiaan 11 389 846 mk, josta kansanpuistoista 4 710 119 mk, urheilulaitoksista 6 255 923 mk sekä retkeilystä jne. 423 804 mk.